

INSTITUT ZA
POLITIČKU
EKOLOGIJU

SURADNIĆI

Oxana Lopatina, JRF 2018.
Clara Léa Dallaire-Fortier, JRF 2019.
Giacomo D'Alisa, SRF 2017.-2018.
Andro Rilović, istraživački suradnik
Tomislav Medak, gostujući istraživač
Branko Ančić, znanstveni suradnik
Marija Brajdić Vuković, znanstvena suradnica

ZAPOSLENI

Vedran Horvat, izvršni direktor, upravitelj
Mladen Domazet, istraživanje, zamjenik upravitelja
Tina Tešija, financije (od ožujka 2019.)
Marta Batinić Petrović, financije (od 2015. do travnja 2019.)
Lana Pukanić, komunikacije
Nikolina Rajković, program
Tomislav Tomašević, program
Jelena Miloš, programska savjetnica
Bojan Nonković, finansijski asistent
Zoran Kordić, projektni suradnik

INTERNI

Sophie Brennan, Furman University intern 2018.
Charlie Lott, Furman University intern 2019.
Valentine Porche
Jenny Ufer

UPRAVNI ODBOR

Bernard Ivčić, predsjednik
Karin Doolan
Tomislav Domes

AKADEMSKI SAVJET

doc. dr. sc. Danijela Dolenc, Sveučilište u Zagrebu
dr. sc. Giovanni Allegretti, Sveučilište u Coimbrici
prof. dr. sc. Brannon Andersen, Sveučilište Furman
Saki Bailey, Sveučilište u Gothenburgu
prof. dr. sc. John Barry, Kraljičino sveučilište u Belfastu
doc. dr. sc. Karin Doolan, Sveučilište u Zadru
prof. dr. sc. Lučka Kajfež Bogataj, Sveučilište u Ljubljani
prof. dr. sc. Giorgos Kallis, Autonomno sveučilište u Barceloni
dr. sc. Dražen Šimleša, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

INSTITUT ZA
POLITIČKU
EKOLOGIJU

IZVJEŠTAJ
o radu
2018./2019.

Uvodná čížka |

Vedran Horvat, upravitelj Instituta za političku ekologiju

Na putu do svoje prve petogodišnjice IPE je u spomenutom periodu nešto porastao (i odrastao), okružio se mnogim novim prijateljicama i suradnicima, pronašao nove partnere. Svoj programski, istraživački i obrazovni rad IPE i dalje smješta u prostor između politike, znanosti i aktivizma; demokratske inovacije, stručnosti i borbenosti. Teme na kojima IPE radi sve više ulaze u središte političkih rasprava, od klimatskih promjena i krize upravljanja gradskim resursima do povećanih nejednakosti i neodrživosti postojećeg ekonomskog modela.

U razdoblju koje vam predstavljamo vidjet ćete i raznolikost i intenzitet našeg bavljenja: od temeljitog i rudarskog istraživačkog rada, međunarodnog akademskog i aktivističkog povezivanja i europskih razmjena do raznih formata političke edukacije i podrške lokalnom aktivizmu. Naša dva glavna pravca djelovanja od tada postaju demokratizacija javnih usluga i odrast. Tokom tog razdoblja održali smo na desetke predavanja i govora, povećali krug suradnika i suradnika, organizirali nekoliko velikih konferencija, seminara i ljetnih škola kroz koje je prošlo nekoliko tisuća sudionika, objavili neke nove naslove i nešto se češće pojavljivali u javnosti.

Osnažili smo se dolaskom Nikoline Rajković, Jelene Miloš, Tine Tešije, Bojana Nonkovića i Zorana Kordića među zaposlene, ali ponešto i oslabjeli odlaskom Marte Batinić Petrović kao voditeljice financija te Waltera Kaufmanna, Danijele Dolenec i Teodora Celakoskog iz UO. Bernard Ivčić postao je predsjednik UO, a Karin Doolan i Tomislav Domes postali su novi članovi UO. Kao mladi istraživačice i istraživači društvo su nam u protekle dvije godine pravile i puno (nas) naučile Oxana Lopatina, Clara Dellaire Fortier, Charlie Lott, Andro Rilović i Jenny Ufer.

U istom razdoblju IPE je nastavio svoju stratešku suradnju s Heinrich Böll Stiftungom putem njihovog ureda u Pragu, s Green European Foundationom u Bruxellesu i Open Society Initiative for Europe sa sjedištem u Barceloni. Pored toga, pronašao je nove izvore podrške u europskim programima Obzor 2020, sredstvima Europskog socijalnog fonda za društveno korisno učenje te Švicarsko-hrvatskom programu suradnje putem Ureda za udruge Vlade RH.

U narednim mjesecima predstaviti ćemo vam krafne odrasta i kritički pristupiti European Green New Dealu koji u 2020. godini predstavlja Europska komisija. Svjetlo dana ugledat će nekoliko godina pripremana studija "Naše željeznice" o demokratizaciji željezničkih usluga, a već sada je u jeku i priprema Zelene Akademije koja u 2020. godini slavi 10 godina. Nastaviti ćemo sa europskim radom na energetskoj tranziciji i remunicipalizaciji u energetskom sektoru, kao i sustavnim bavljenjem demokratizacijom javnih usluga.

Naša namjera i dalje će biti sa što više brige, pažnje i s većim brojem suradnika i prijateljica postaviti pitanja i perspektive političke ekologije u središte javnih rasprava. U suradnji s njima nastaviti ćemo rad na stvaranju uvjeta za ekološki održivo i demokratičnije društvo.

Zagreb, 20. decembra 2019.

Sacré
Naï

3 Uvodna riječ

6 Događaji

28 Istraživanje

35 Europski projekti

41 Publikacije

44 Umrežavanja i gostovanja

54 Fellowship

60 Financije

62 Partneri

Dogadaj

Nelena
akademija
2018.

Zelena akademija 2018./ „Moving Beyond Fragments”

Kad? Tko?

U zadnjem tjednu augusta u Komiži na Visu održali smo šesto izdanje Zelene akademije, intenzivnog obrazovnog programa koji organiziramo uz podršku Heinrich Böll Stiftunga, Green European Foundationa i Open Society Initiative for Europe. „Moving Beyond Fragments”, naslov ljetne Akademije 2018., bio je poziv progresivnim snagama da se odupru fragmentaciji te kreiraju politički plan temeljen na konvergencijama i suradnji, oslanjajući se na pozitivna iskustva borbe za promjene unutar i van institucija.

Tri tematska polja

Motor Zelene akademije od njenog početka 2010. upravo je ideja pokretanja i poticanja na akciju, a fokus je ove godine bio na djelovanju u tri tematska polja – klimatskoj pravdi, odrastu te municipalizmu i zajedničkim dobrima. To su bila i tri modula koja su činila okosnicu programa, nastavljajući se na uspješni modularni rad s pete Zelene Akademije.

Klimatske promjene i pravedna tranzicija

Predavačice u modulu „Klimatske promjene i pravedna tranzicija” uhvatile su se u koštač s pitanjem kako provesti hitnu tranziciju s fosilnih goriva i tko će je najskuplje platiti, kao i s nizom povezanih tema, od tehnootimizma do izazova okolišnog aktivizma.

Odrast i globalna održivost

Modul „Odrast i globalna održivost” pružio je uvod u odrast kao intelektualni projekt stvaranja imaginarija koji se može suprotstaviti imperativu neograničenog rasta, ali i spojio Komižu s najsvježijim strujanjima u odrastu kao političkom pokretu. Dio programa bio je posvećen feminističkoj dimenziji odrasta.

Zajednička dobra i municipalizam

Treći modul, „Zajednička dobra i municipalizam”, za cilj je imao povezati municipalističku političku agendu i suvremene borbe za institucionalnu demokratizaciju s teorijom zajedničkih dobara i eksperimentima u upravljanju urbanim resursima, a sve pod okriljem ideje radikalne demokratizacije društva.

Human Rights Film Festival

Uz program unutar modula, Zelena akademija ponudila je i niz jutarnjih i večernjih predavanja, tribina i radionica. Ovo je izdanje uvelo i nekoliko inovacija po pitanju formata — filmski program u suradnji s Human Rights Film Festivalom, vođenu šetnju Komižom koja je Akademiju čvršće povezala s pitanjima lokalne zajednice te samoorganizirane sesije koje su sudionicima omogućile da sami oblikuju dio programa i pojačale njegovu participativnost.

⚡ Otvaranje i okrugli stol s Danijelom Dolenec, Debbie Bookchin, Alexandrom Strickner, Ivom Marčetić i Ksenijom Radovanović

⚡ Predavanje Erika Swyngedouwa

⚡ Valentine Porche , Jagoda Munić

⚡ Predavanje Sebastiána Torresa

⚡ Predavanje Danijele Dolenec

⚡ Vedran Horvat

⚡ Predavanje Jagode Munić

⚡ Debbie Bookchin

⚡ Završni panel sa Ska Keller, Lorenzom Marsillijem, Anom Méndez de Andés i Vedranom Horvatom

⚡ Pablo Sanchez Centellas i Jelena Miloš

⚡ Rad u grupama

⚡ Samoorganizirana sesija

⚡ Modul o odrastu

⚡ Radionica Vilima Matule

⚡ Otvaranje

⚡ Kate Shea Baird

Zelena akademija 2018. / „Moving Beyond Fragments”

Sudionici

Zelena akademija „Moving Beyond Fragments” okupila je više od 130 sudionici iz više od 20 zemalja i u dijalog dovela znanstvenice, aktiviste, umjetnike, kulturne radnike, političare, pirate i druge aktere investirane u zelene i lijeve ideje. Nastupilo je četrdesetak govornika i predavačica, poput Debbie Bookchin, Erica Swyngedouwa, Ska Keller, Kate Shea Baird, Ariel Salleh, Brannon Andersen, Giacoma D'Alise, Srećka Horvata, Valerije Andreoni, Sebastiana Torresa, itd.

Novo programsко vijeće

Ovo je bila i prva Akademija s novim programskim vijećem, koje čine Dražen Šimleša, Jagoda Munić, Branko Ančić, Tina Tešija, Adriana Zaharijević, Sabina Sabolović i Karin Doolan. Uz programsko vodstvo vijeća, Akademiju je organizirao IPE-ov tim na čelu s Vedranom Horvatom. Vrlo pozitivne evaluacije pokazale su da je šesto izdanje ispunilo želje i namjere koje su u temeljima Zelene akademije i pomoglo građenju mostova između fragmenata.

Zimski seminar Zelene akademije 2019. / „Degrowth Kaleidoscope: Real-Existing Utopia(s)“

Odrast i Green New Deal

U novembru 2019. održan je treći zimski seminar Zelene akademije, naslovljen „Degrowth Kaleidoscope: Real-Existing Utopia(s)“ i posvećen odrastu. IPE ga je organizirao u suradnji s Green European Foundationom, Open Society Initiative for Europe i Heinrich Böll Stiftungom.

Fokus seminara bio je susret koncepata teorije i pokreta odrasta i politika Green New Deal koje se razvijaju s obje strane Atlantika kao odgovor na klimatsku krizu. Toj je temi na seminaru posvećen i okrugli stol „Green New Deal And Degrowth – Real-Existing Utopias In Action“.

Tri radne grupe

Odrastu, kao kaleidoskopskom pokretu s mnogo različitih aktera i ideja, pristupilo se iz tri perspektive predstavljene u tri radne grupe – odrast i rad (facilitatorice Clara Dallaire-Fortier i Nikolina Rajković), odrast i dug (facilitatorica Ajda Pistotnik) te odrast i municipalizam (facilitator Andro Rilović).

Govornici

Uz radne grupe, u kojima su kao govornici sudjelovali Dario Farcy, Sean Sweeney, Mark Perrera, Tilman Hartley, Eugen Vuković, Eleanor Finley i Vincent Liegey, održana su i jutarnja predavanja Tiziana Distefana i Petra Jehličke.

„Degrowth donut“

Za IPE je posebno značajno bilo prvo službeno predstavljanje „degrowth donuta“ ili krafne odrasta, koja je centralni dio projekta SUPER DONUT; istraživanja o indikatorima održivosti i rada na njihovoj vizualizaciji. (Više o krafni na str. 29). Krafnu su predstavile Marija Brajdić Vuković, Clara Dallaire-Fortier, Mladen Domazet i Jenny Ufer. Clara i Jenny predstavile su i rad na Clarinoj regionalnoj krafni, koja obrađuje indikatore na razini pojedine regije.

羽毛 Radna grupa za odrast i municipalizam

羽毛 Degrowth Kaleidoscope: Real-Existing Utopia(s)

羽毛 Predavanje Petra Jehličke

羽毛 Na izletu

羽毛 Radna grupa za odrast i dugrad

羽毛 Radna grupa za odrast i dug

Odrast na globalnom jugu i jugoistočnoj Europi

Južnoamerička perspektiva

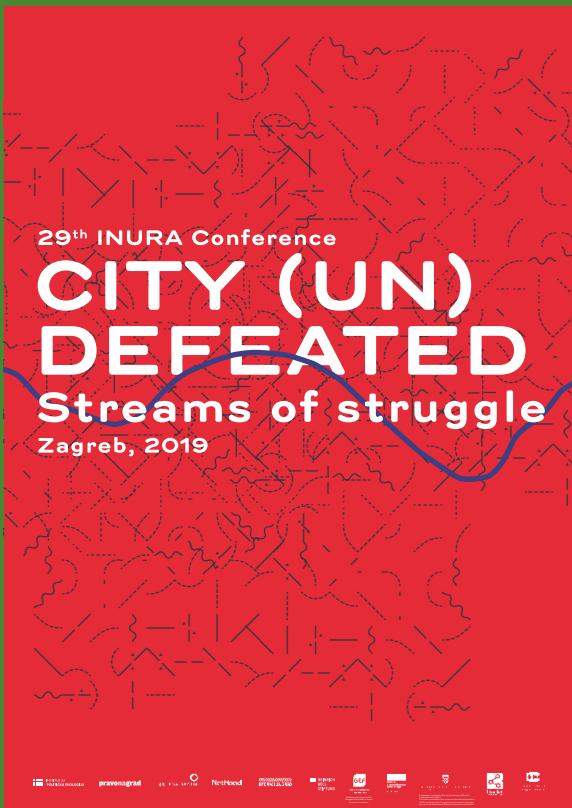
U februaru 2019. posjetio nas je brazilski odrastnik i istraživač Gabriel Trettel Silva, koji se u svom magisteriju u São Paulu bavio implikacijama odrasta za globalni jug.

13. februara u IPE-u smo održali javni seminar naslovljen „Odrast na globalnom jugu i jugoistočnoj Europi”, na kojem su o južnoameričkoj i europskoj perspektivi odrasta govorili Trettel Silva i Mladen Domazet.

Trettel Silva pokazao je kako kontekstu globalnog juga neki aspekti konvivijalnog odrasta vrlo dobro odgovaraju, no neki su kontroverzni – poput radnog vremena, teme koja je mnogo aktualnija na sjeveru iako su na jugu radni sati u prosjeku dulji. Njegovo je izlaganje pitalo kako pomiriti takve kontradikcije unutar odrasta, koji zagovara solidarnost između sjevera i juga. Sudionici dobro posjećenog seminara raspravljali su o sličnostima, razlikama i potencijalima semiperiferijskih iskustava za radikalne politike.

👉 Izlaganje Gabriela Trettel Silve

INURA 2019 – City (Un)defeated: Streams of Struggle

Kad? Tko?

Od 30. juna do 4. srpnja Zagreb je bio domaćin 29. INURA (International Network for Urban Research and Action) konferencije, koju su organizirali IPE i Pravo na grad. INURA konferencije svake se godine održavaju u drugom gradu, s ciljem približavanja urbanih aktivist:ica i istraživač:a iz cijelog svijeta nekom lokalnom kontekstu i poticanja konstruktivne razmjene.

Nepokoren grad

Ideja konferencije, naslovljene „City (Un)defeated: Streams of Struggle”, bila je ispričati priče o borbama vođenima u različitim zagrebačkim kvartovima i na specifičnim gradskim lokacijama, koje su pričali lokaln:i aktivist:i i istraživač:i. Ključno je bilo pokazati kako su te borbe oblikovale i nastavljaju oblikovati Zagreb, a gradu se pristupilo kao životom i osjetljivom političkom tijelu.

23 ture Zagrebom

Središnji dio konferencije činile su 23 tematske ture koje su posjetitelj:ice provele uzduž i poprijeko Zagreba, od strogog centra do Jakuševca i Novog Jelkovca, i upoznale ih s nizom sukoba iz gradske sadašnjosti i prošlosti. Vodič:i su bili Tamara Bjačić Klarin, Teodor Celakoski, Tomislav Domes, Katerina Duda, Matea Grgurinović, Sanja Horvatinčić, Bernard Ivčić, Josip Jagić, Antonija Komazlić, Bojan Krištofić, Jere Kuzmanić, Iva Marčetić, Jelena Miloš, Vanja Radovanović, Marijana Rimanić, Dubravka Sekulić, Antun Sevšek, Tomislav Tomašević i Iva Zenzerović.

Imamo li pravo na stan?

Osim tura, održano je i uvodno predavanje Danijele Dolenec „Disobedient Democracies in the European Semiperiphery” te dva okrugla stola. Na panelu „Imamo li pravo na stan?” o problemima sa stanovanjem govorili su Marko Aksentijević, Philipp Klaus, Petra Rodik, Ulrike Hamman i Iva Marčetić, uz moderaciju Tomislava Tomaševića. Drugi je panel bio posvećen kontroverznom „Zagrebačkom projektu Manhattan”. Moderirači su ga Iva Marčetić i Vedran Horvat, a govorile su Iva Čukić, Tihomir Jukić, Bernard Ivčić i Kate Shaw.

Protiv „zagrebačkog Manhattan”

Nakon konferencije, INURA je zagrebačkoj Gradskoj skupštini poslala otvoreno pismo u kojem se navode argumenti protiv „zagrebačkog Manhattana” i poziva na odustajanje od njega.

⚡ Okrugli stol o „zagrebačkom Manhattanu”

⚡ Okrugli stol o „zagrebačkom Manhattanu”

⚡ Okrugli stol o stanovanju

⚡ Tura Antuna Sevšeka

⚡ Tura Antonije Komazlić

⚡ Tura Tomislava Tomaševića

KRAFNA NA KNAP

U 2019. započeli smo suradnju s Centrom kulture na Peščenici, slavnim KNAP-om, i osmislići seriju predavanja „Krafna na KNAP“. Namjera je približiti javnosti IPE-ovu krafnu odrasta, po kojoj smo i naslovići ciklus, te nizom pitanja otvoriti diskusiju o odrastu i njegovom potencijalu u svjetlu klimatske krize.

7. 3. 2019.

ODRAST ILI – MOŽEMO LI IZBJEĆI KLIMATSKI KOLAPS? / Mladen Domazet

U uvodnom predavanju ciklusa, Mladen Domazet predstavio je koncept odrasta kao potrebe smanjenja energetskog i materijalnog protoka pomoću kojeg bi se suočili s planetarnim ograničenjima i klimatskim promjenama, ali i načinom da se odupremo sveprisutnim tržišno orijentiranim odnosima u društvu koji snagu crpe iz orijentacije na rast. Možemo li izbjegići klimatski kolaps i koliko nam odrast kao koncept može biti koristan da ostvarimo dobar život u skladu s principima ekološke održivosti i društvene pravednosti?

10. 4. 2019.

IMA LI DOBROG ŽIVOTA U BUDUĆNOSTI? / Branko Ančić (IDIZ)

Znanost nas svakodnevno upozorava o opasnostima klimatskih promjena. Suše, poplave, oluje, manjak hrane, zarazne bolesti, ratovi zbog resursa – scenariji su koje nam znanstvenici obećavaju u budućosti, i to ne dalekoj. Kakav život možemo očekivati ako nas čeka ekološki i društveni kolaps?

10. 5. 2019.

EKOLOGIJA I TEHNOLOGIJA, SPAS ILI PROPAST? / Tomislav Medak

Planetarna ekološka kriza posljedica je ljudskog djelovanja. Osjetno ljudsko djelovanje na Zemljine sustave započelo je industrijskom revolucijom, primjenom fosilnih goriva i ubrzanom ekspanzijom kapitalističkog načina proizvodnje, a drastično ubrzanje doživjelo je ulaskom naftne u masovnu primjenu. Ekonomski rast u velikoj mjeri potpomogle su tehnologije. Međutim, u uvjetima ekološke krize postojeća tehnološka baza je problem. Mnogi se ipak nadaju da će tehnologije donijeti spas. Jesu li takva nadanja osnovana? Može li tehnologija uspjeti tamo gdje politika ne uspijeva?

↗ Predavanje Tomislava Medaka

KRAFNA NA KNAP

13. 9. 2019.

„I JA SAM ZA PRAVEDNUJU EKONOMIJU I EKOLOGIJU“ – DRUŠVENI STAVOVI O ODRASTU U HRVATSKOJ? / Marija Brajdić Vuković (IDIZ)

Marija Brajdić Vuković predstavila je koncept indeksa vrijednosti koje podupiru odrast kao održivu praktičnu životnu filozofiju. Radi se o istraživanju provedenom u Hrvatskoj, a koje pokazuje koji su građani skloniji razmišljati na socijalno uključiv i okolišno održiviji način, te koje su druge vrijednosti povezane s ovim sklopom razmišljanja. Osvrnula se i na smještanje ovog indeksa vrijednosti u hrvatski širi društveni i biofizički okvir.

👉 Predavanje Marije Brajdić Vuković. Foto: Hana Šmerek

15. 11. 2019.

KAKVA NAM JE POLITIKA POREBNA U DOBA KLIMATSKOG KAOSA? / Andro Rilović

Odrast ukazuje na potrebu za radikalnom transformacijom ekonomskog sustava kako bi se izbjegao ekološki kolaps širokih razmjera. No pitanje ekonomskog rasta neizbjježno je i političko pitanje. Je li nam dovoljna transformacija ekonomskog sustava ili je jednako tako potrebno ponovno promisliti politički sistem? Postoje li drugačiji oblici društvenog odlučivanja koji bi mogli biti korisniji u rješavanju najvećih problema 21. stoljeća? Kako bi moglo izgledati društvo s radikalno drugačijim ekonomskim i političkim sustavom?

Istraživajte

SUPER DONUT – projekt o indikatorima održivosti

Od 2017.

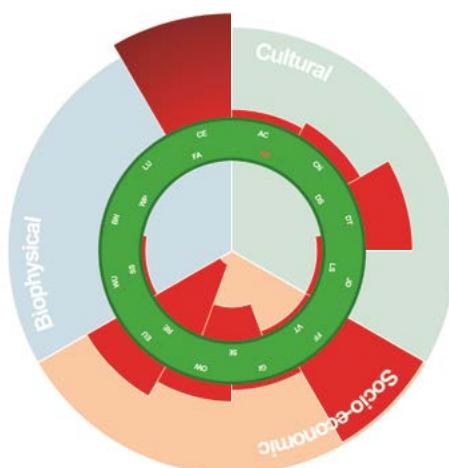
U 2018. i 2019. godini rad na najvećem istraživačkom procesu u IPE-u nastavljen je u još širem opsegu. Istraživanje o indikatorima održivosti koje napreduje pod radnim nazivom SUPER DONUT počelo je u 2017. pod vodstvom Mladena Domazeta, a na njemu je otada radio niz suradnika iz IPE-a i drugih institucija, uključujući Branka Ančića (Institut za društvena istraživanja u Zagrebu), Brannona Andersena (Sveučilište Furman), Mariju Brajdić Vuković (Sveučilište u Zagrebu), Sophie Brennan (Sveučilište Furman), Claru Dallaire-Fortier (IPE-ova JRF za 2019.), Oxanu Lopatinu (IPE-ova JRF za 2018.), Charlieja Lotta (Sveučilište Furman), Johna Quinna, Valentine Porche, Lilian Pungas (IPE-ova JRF za 2017.), Logan Richardson (Sveučilište Furman) i Andru Rilovića.

Indikatori

Ključne su osi projekta kritičko propitivanje postojećih mjernih instrumenata koji se koriste u projekcijama i shemama okolišnih promjena, stvaranje indikatora za mjerjenje održivosti te njihovo vizualiziranje i komuniciranje akademskoj, ali i široj javnosti, s ciljem kreiranja novog narativa i interpretativne paradigme za regionalno, nacionalno i globalno ostajanje unutar granica planetarne održivosti.

Krafna odrasta

Indikatori su predstavljeni kao normalizirane vrijednosti u modelu krafne, gdje vanjski rub predstavlja probijanja poznatih granica, a unutarnji nedostatke, odnosno nepostizanje poželjnih pragova za demokratsko društvo bitno manjeg utjecaja na okoliš. Za razliku od drugih modela krafne, IPE-ova krafna („krafna odrasta“) uključuje biofizičke, socioekonomske i kulturne indikatore.

↗ Krafna Njemačke

✍ Clara Dallaire Fortier (desno) i Jenny Ufer rade na regionalnoj krafni

✍ Mladen Domazet, Charlie Lott i Andro Rilović

✍ Sastanak široke SUPER DONUT grupe, uključujući Tomislava Medaka, Brannona Andersena, Branka Ančića i Mariju Brajdić Vuković

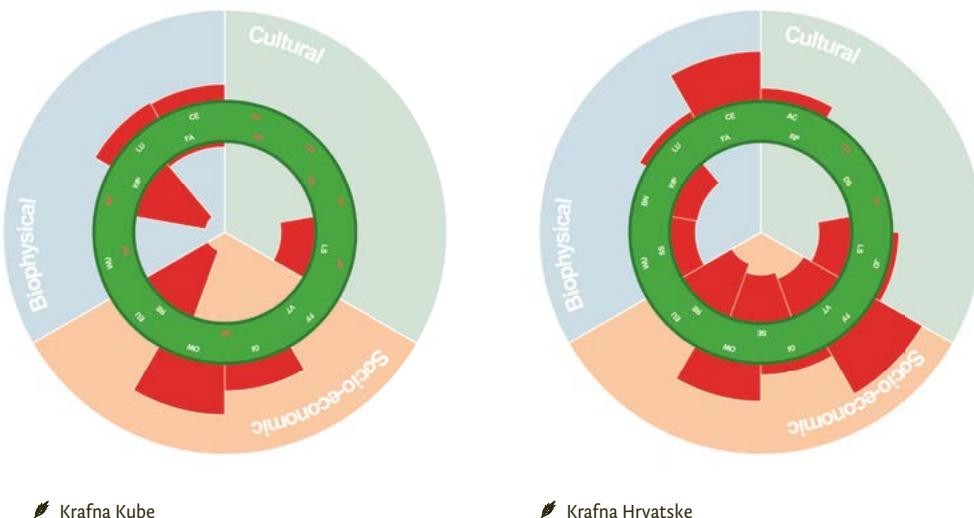
✍ Clara Dallaire Fortier

✍ Oxana Lopatina, Andro Rilović i Mladen Domazet

✍ Sastanak široke SUPER DONUT grupe

Online konzola

Aktivnosti u 2018. najznačajniji su skok napravile po pitanju komunikativnog aspekta – fokus je bio na razvoju probne baze podataka za automatsku proizvodnju vizualizacija, odnosno online interaktivnih krafni koje bi korisniči mogli istraživati te uspoređivati potrebne mjere održivosti za pojedine zemlje. Ovaj alat razvija programer Ivan Katanović.

Cookbook

Stvaranje setova podataka potrebnih za takve vizualizacije proces je koji paralelno teče od početka projekta, a nakon konceptualne faze izbora i opravdavanja indikatora, uključivao je rad na ekstrakciji podataka i njihovom formatiranju te konstrukciju i računanje indikatora i indeksa. Taj proces i objašnjenja svih indikatora opisani su u „cookbooku“ na kojem je radio Andro Rilović.

Članci

U 2019. Mladen Domazet, Andro Rilović i Tomislav Medak radili su na pripremi teorijske i metodološke podloge krafne te na dva znanstvena članka objavljena na samom kraju godine – „Degrowth“ (Medak, Domazet i Rilović) te „Mental Models of Sustainability: The Degrowth Doughnut Model“ (Domazet et al.).

Vizualizacije

Rad se osim toga najviše usmjerio na vizualizacije krafni i pripreme za javno predstavljanje projekta. Ivan Katanović i dizajner Joško Gamerožić uz IPE-ovu Lanu Pukanić nastavili su rad na izvedbi i dizajnu online konzole koja će biti javna u 2020.

Predstavljanje krafne

Mladen Domazet i Branko Ančić u julu 2018. bili su na višetjednom studijskom putovanju SAD-om, tijekom kojeg su održali niz prezentacija IPE-ovih krafni različitim dionicima, a Mladen ju je u 2019. predstavio i na nekoliko javnih događaja u Europi. Prvo službeno javno predstavljanje dogodilo se na zimskom seminaru Zelene Akademije.

Demokratizacija javnih usluga – ŽELJEZNICE

Široki istraživački tim

Istraživanje o demokratizaciji javnih usluga u željezničkom sektoru u Hrvatskoj započeto u najširem obliku 2015., i vođeno s prekidima, dobilo je novi zamah u junu 2018. dolaskom Nikoline Rajković. Široki istraživački tim, u kojem su član:ovi organizacija poput BRID-a, Zelene akcije i Prava na grad, do te je točke zaključio intervjuiranje dionika u željezničkom sektoru, analizu u radnim grupama i pisanje prve verzije publikacije.

U suradnji s voditeljem istraživanja Tomislavom Tomaševićem Nikolina je preuzela rad na finaliziranju publikacije koja je završena krajem 2019. Posao je uključivao dodatan istraživački rad na podacima o željezničkom prometu, infrastrukturi i tržištu u 13 zemalja, a pravni je okvir uskladen s novim zakonom iz 2019. Rajković je obavila i urednički rad na svim poglavljima publikacije, koja tematiziraju povijesni razvoj željezničkog sektora u Hrvatskoj, proces njegove liberalizacije, strukturu upravljanja, sindikate i druge organizacije te izazove s kojima se pojedini sektori suočavaju.

2020.

Ova široka publikacija bit će promovirana 2020. godine, a dolazi u važnom trenutku jer Hrvatska 2020. donosi nacionalnu strategiju za željeznice. Vjerujemo da će „Naše željeznice“ biti najveći doprinos raspravi koja će se voditi o (re)strukturiranju Hrvatskih željeznica.

羽毛笔图标 Nikolina Rajković predstavlja istraživanje

Društvena stratifikacija u Hrvatskoj – strukturalni i subjektivni aspekti

⚡ Sastanak tima u IPE-u

Klasa i klimatske promjene

Nastavljeno je i istraživanje o društvenoj stratifikaciji u Hrvatskoj koje od 2017. vodi Karen Doolan sa Sveučilišta u Zadru. Mladen Domazet kao član projektnog tima istražuje otpornost na promjene u okolišu kao odliku klase, budući da je jedan od glavnih ciljeva projekta utvrditi na koje se načine ljudi različitih klasnih položaja nose s prirodnim katastrofama kao što su poplave te s finansijskim poteškoćama.

U 2018. tim je održao projektne sastanke i istraživačke seminare, uključujući seminar s IPE-ovim SRF-om Giacomom D'Alisom, te radio na pripremi nekoliko akademskih članaka.

„For my health and for my friends”

Članak čiji su autori Branko Ančić, Mladen Domazet i Drago Župarić-Ilijć objavljen je u septembru 2019. u časopisu Geoforum. „‘For my health and for my friends’: exploring motivation, sharing, environmentalism, resilience and class structure of food self-provisioning” analizira klasnu strukturu pojedinaca koji primjenjuju praksu proizvodnje hrane za vlastite potrebe u Hrvatskoj, kao i njihove šire motivacije usmjerene na zaštitu okoliša.

Projekt je pored rada na člancima u 2019. bio na mirovanju, a ponovno će se aktivirati 2020.

GRAD(imo) ROJC

Novi model upravljanja DC Rojc

Savez udruga Rojca u partnerstvu s Gradom Pula i udrugama Čarobnjakov šešir, Merlin, Metamedij i Zelena Istra provodi projekt GRAD(imo) ROJC sa svrhom unapređenja upravljanja DC Rojc. IPE se u veljači 2019. pridružio projektu i u svojstvu stručnjaka radi na razvijanju novog modela javno-civilnog partnerstva u upravljanju Rojcom.

Radna grupa

Novi Plan upravljanja DC Rojc IPE izrađuje u suradnji s Radnom grupom, u kojoj su i predstavnici Saveza udruga Rojca te Grada Pule. Cilj je novog plana omogućiti institucionalnu stabilnost centra koja bi trebala dovesti do njegove veće otpornosti i održivosti.

Na Planu rade Vedran Horvat, Jelena Miloš, Teo Celakoski te Andro Rilović, koji su tijekom 2019. nekoliko puta radi istraživanja i sastanaka Radne grupe boravili u Puli. U lipnju 2019. održana je i prva javna tribina na kojoj su Jelena Miloš i Leda Sutlović predstavile dotadašnje rezultate rada na razvoju novog modela i slične primjere upravljanja društveno-kulturnim centrima.

Rad na projektu trajat će do ljeta 2020.

👉 Sastanak Radne grupe

europaski
projekt

mPOWER

Obzor 2020.

IPE je u 2018. prvi put postao partner na projektu financiranom od strane Obzora 2020., programa Europske unije za istraživanje i inovacije, pod ugovorom broj 785171. Projekt mPOWER – skraćeno od „municipal power“ – provodi konzorcij sastavljen od Sveučilišta u Glasgowu, Platforme (UK), Transnational Institutea (Nizozemska), Energy Cities (širom EU), Sveučilišta u Baskiji, Carbon Co-opa (UK) i IPE-a, kojeg predstavljaju Vedran Horvat kao voditelj projekta za IPE i Mladen Domazet kao stručnjak.

Municipalna energetika

Ideja je projekta baviti se energetskom tranzicijom na municipalnoj razini, omogućujući dubinski, širok i sistematičan peer-to-peer program učenja među najmanje 100 lokalnih jedinica javne vlasti kako bi se replicirale inovativne najbolje prakse municipalne energetike i razvili ambiciozni planovi tranzicije.

Modeli replikacije

Konkretnije, jedinice vlasti diljem Europe koje sudjeluju u projektu moći će učiti iz najboljih praksi koje mogu replicirati, te tako prepoznati rizike i prepreke, identificirati i obvezati se na modele replikacije koji najbolje odgovaraju lokalnim potrebama te inkubirati najmanje 30 novih i poboljšanih municipalnih energetskih politika i projekata tijekom trajanja projekta.

Peer-to-peer

mPOWER je započeo u maju 2018. sastankom svih partnera u Londonu i trajat će četiri godine. U 2018. godini IPE je primarno bio uključen u prikupljanje podataka od stotinjak gradova i općina u Europi i stvaranje užeg izbora od 27 gradova i općina koje će sudjelovati u programu peer-to-peer učenja. Za taj program IPE je zajedno sa Carbon Co-op organizacijom iz Manchestera radio na izradi metodologije i kurikulumu koji će biti okosnica razmjene programa.

IPE vodi dvije radne grupe – energetska učinkovitost i lokalne energetske zajednice

U 2019. IPE je bio domaćin sastanka konzorcija u Zagrebu na kojem se evidentirao napredak u prvoj godini provedbe projekta te ustanovili daljnji koraci i oblici suradnje između partnera. U 2019. je također započeo proces peer-to-peer učenja u kojem je IPE organizirao rad dvije radne grupe – šest gradova na temu energetske učinkovitosti i pet gradova na temu lokalnih energetskih zajednica. Tako je u drugoj polovici 2019. godine sastancima u Bruxellesu te Zagrebu i Križevcima pokrenut rad dvije radne grupe. IPE-se priključio i Zoran Kordić iz Zelene energetske zadruge koji vodi radnu grupu za lokalne energetske zajednice, dok Vedran Horvat vodi grupu za energetsku učinkovitost.

Dekarbonizacija i demokratizacija

Pored tih sastanaka, razmjena je organizirana kroz niz webinara, bilateralnih sastanaka i drugih oblika razmjene gdje gradovi podržavaju jedni druge u namjeri da što prije dekarboniziraju i demokratiziraju svoje energetske sustave.

⚡ Sastanak radne grupe za energetsku učinkovitost u Bruxellesu

⚡ Sastanak radne grupe za lokalne energetske zadruge u Križevcima

⚡ Sastanak konzorcija u Zagrebu

👉 Posjet reciklažnom centru Hagenholz

👉 Posjet Kalkbreiteu

👉 Posjet pognu za pročišćavanje otpadnih voda

👉 Posjet Rote Fabriku

👉 Posjet Kraftwerku 1

👉 Posjet ZCCA-u

CROCHET

Zürich i Zagreb

Crochet je projekt razmjene iskustava između Züricha i Zagreba o upravljanju gradovima, a partneri na projektu su NetHood, IPE, Pravo na grad, Zelena akcija i Operacija grad.

Društveno-kulturni centri, stanovanje i komunalna poduzeća

U fokusu su projekta tri područja posebno bitna za IPE i partnera u Hrvatskoj jer se radi o područjima u kojima se trebaju dogoditi institucionalne inovacije, za koje bi švicarski primjeri trebali poslužiti kao modeli. To su društveno-kulturni centri, koji se trebaju osnovati diljem Hrvatske uz pomoć europskih fondova, stanovanje, odnosno novi modeli rješavanja stambenog pitanja, te upravljanje komunalnim poduzećima.

Dva posjeta Züricha u 2019.

Osnova su projekta studijska putovanja u Zürich. U septembru 2019. predstavnici partnera iz Hrvatske bili su na prvom putovanju, posvećenom društveno-kulturnim centrima. U nekoliko dana posjetili su Zürich Community Centres Association (ZCCA), Kalkbreite, Kraftwerk 1, Dynamo Youth Center, Stadionbrache, L 200, MOBA Housing Network i Oerlikon. Drugi posjet dogodio se u decembru i bio je posvećem komunalnim poduzećima – delegacija je naučila kako se u Zürichu sortira i reciklira otpad, upravlja vodom i biogasom te pročišćava otpadna voda, a razgovarali su i s predstavnicima sindikata u tom sektoru te predstvincima gradskih i kantonskih vlasti.

INURA konferencija

Uz posjete, radi se i desk analiza modela komunalnih poduzeća i održavaju webinari. U sklopu Crocheta održana je i INURA konferencija.

DRUŠTVENO KORISNO UČENJE

Civilno društvo i visokoobrazovna institucija

Projekt DKU (društveno korisno učenje) partnerstvo je između IPE-a, Zelene akcije i Fakulteta političkih znanosti, odnosno organizacija civilnog društva i visokoobrazovne institucije, a s IPE-ove strane vodi ga Tomislav Tomašević.

Sustav procjena utjecaja na okoliš

Namjera je projekta implementacija modela društveno korisnog učenja u fakultetski kurikulum – studenti/ice u sklopu nastave rade nešto korisno za društvenu promjenu i uče o izabranoj temi zajedno s predstavnicima/cama civilnog društva. Za temu, odnosno društveni problem kojim će se studenti/ice i projektni tim baviti, odabran je sustav procjena utjecaja na okoliš.

Glavne su aktivnosti projekta učenje projektnog time o samom konceptu DKU-a te fakultetska nastava.

Studijski posjet SAD-u

Budući da je DKU nov koncept s kojim još nema mnogo iskustava, tim istražuje kako takvi programi funkcioniraju u praksi u inozemstvu te što od njih dobivaju studenti/ice i zajednica. U jesen 2018. išli su stoga na studijski posjet u Sjedinjene američke države, na tri sveučilišta u Pensylvaniji i New Yorku.

Kolegiji

Nastava se na FPZ-u u 2018. provodila na kolegijima Znanost o upravljanju i Javne politike Europske unije. U obliku seminarске nastave svaki tjedan u zimskom semestru obrađivao se sustav procjene utjecaja na okoliš, a studenti/ice su provodili svoja istraživanja, pisali eseje i radili komparaciju sa zakonodavstvom drugih zemalja EU.

Terenski rad

U 2019. godini kolegiji su završeni, a na temu sustava procjene utjecaja na okoliš mentorira se 6 diplomskih radova. Tim je studentima/icama pružao i potporu oko terenskog rada na konkretnim slučajevima procjena utjecaja na okoliš – radilo se o Srđu, vjetroelektrani pored Sinja, vjetroelektrani u Fužinama te golf igralištu u Motovunu. Također je završen priručnik za društveno korisno učenje za udruge za zaštitu okoliša, u kojem ih se savjetuje kako pokrenuti DKU programe.

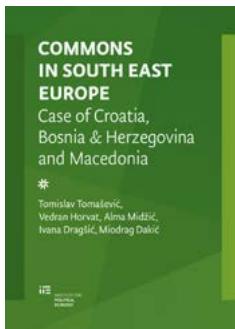
Konferencija 2020.

Kruna projekta bit će publikacija koja predstavlja destilat desk research analize i terenskog rada studenata/ica, a koja će dati preporuke zakonodavcu za promjenu sustava procjene utjecaja na okoliš. Prezentacija publikacije i završna rasprava održat će se na konferenciji u proljeće 2020., čime će se zaključiti projekt.

publikaci
je

ZAJEDNIČKA DOBRA U JUGOISTOČNOJ EUROPI: Primjeri Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Sjeverne Makedonije

Početkom 2018. objavili smo publikaciju „Commons in South East Europe: Case of Croatia, Bosnia & Herzegovina and Macedonia“ koja je rezultat istraživanja započetog 2016. u suradnji sa sarajevskim uredom Heinrich Böll Stiftunga i rada skupine autorja koju čine Tomislav Tomašević, Vedran Horvat, Alma Midžić, Ivana Dragić i Miodrag Dakić.

Radi se o pionirskom poduhvatu pisanja o zajedničkim dobrima u jugoistočnoj Europi, točnije u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sjevernoj Makedoniji, s namjerom da se slučajeve upravljanja i borbe za zajednička dobra u ovom dijelu Europe predstavi međunarodnoj, ali i lokalnoj akademskoj i aktivističkoj zajednici. Publikacija je stoga zamišljena kao hibrid teorijskog pregleda i aktivističkog vodiča kroz niz političkih akcija i mobilizacija oko zajedničkih dobara u regiji.

Prvi dio publikacije, autora Tomislava Tomaševića, daje okvir konceptu zajedničkih dobara, izlažući povijest te klasičnu i kritičku teoriju zajedničkih dobara.

U drugom se dijelu temeljito obrađuje devet regionalnih slučajeva upravljanja dobrima i borbe za zajednička dobra – upravljanje pašnjakom Eko-Gajna u Hrvatskoj (Tomislav Tomašević), upravljanje pulskim društvenim centrom Rojc (Tomislav Tomašević), upravljanje vodnim sistemom Luke u BiH (Alma Midžić), upravljanje rekreativskom zonom Banja Luka (Miodrag Dakić), borbu za Varšavsku ulicu i Cvjetni trg u Zagrebu (Vedran Horvat), borbu za dubrovački Srđ (Vedran Horvat), borbu za jezero Ohrid u Makedoniji (Ivana Dragić), borbu protiv projekta „Skopje 2014“ u Skopju (Vedran Horvat) te borbu za rijeku Sanu u BiH (Alma Midžić). U 2019. publikacija je prevedena i na domaći jezik.

FEMINIZAM ZA 99%. MANIFEST

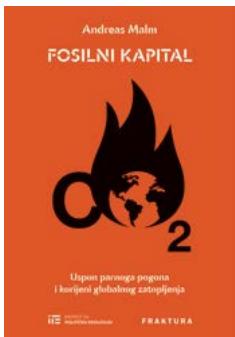
IPE je s Centrom za ženske studije, Multimedijalnim institutom i Subversive Festivalom u maju 2019. izdao prijevod knjige „Feminizam za 99%. Manifest“ Cinzije Arruzze, Tithi Bhattacharyje i Nancy Fraser, koja je na engleskom jeziku izdana tek par mjeseci ranije. Prevele su je Martin Beroš i Karolina Hrga.

Autorice je na pisanje manifesta inspirirao val feminističkih i ženskih štrajkova 2017. i 2018. godine, koje vide kao smjer kojim feministkinje trebaju ići. Da bi izborio pravedno društvo, feministički pokret mora postati feminizam za 99% te se ujediniti s drugim antikapitalističkim i antisistemskim pokretima. Jedino povezujući se s antirassističkim, okolišnim te aktivistkinjama za radna i migrantska prava možemo osigurati pravednu budućnost u kojoj svi dijele bogatstvo i prirodne resurse.

Kako to postići Arruzza, Bhattacharya i Fraser izlažu u 11 teza.

FOSILNI KAPITAL

U ljetu 2018. u suradnji s Frakturom izdali smo hrvatski prijevod knjige „Fosilni kapital“ Andreasa Malma, koja predstavlja iznimno važan doprinos raspravama o klimatskoj katastrofi. Knjigu je prevela Mirta Jambrović, a pogovor napisali Mladen Domazet i Tomislav Medak.

„Fosilni kapital“ iscrpan je povijesni pregled i složena analiza uspostavljanja industrijskog pogona na fosilna goriva i industrijalizirane kapitalističke ekonomije, za koju Malm tvrdi da je uzrok klimatske krize. Kapitalistički društveni odnosi uveli uspostavili su fosilnu ekonomiju rasta kao paradigmu reprodukcije društva, a danas nam je od životne važnosti pronaći joj alternativu.

Kao što Domazet i Medak naglašavaju u pogovoru, razumijevanje odnosa koje Malm opisuje te odbacivanje imperativa rasta i tehnodeterminizma potrebni su kako bismo stvorili nove odnose i novu, po ljude i po Zemlju zdraviju ekonomiju, koja ne potiče i ne održava klimatsku katastrofu te nejednakosti u radu, moći i bogatstvu.

Promocija knjige održala se u decembru 2018. u Kulturno-informativnom centru u Zagrebu, a govorili su Andreas Malm (putem Skypea), Mladen Domazet, Marija Brajdić Vuković, Mislav Žitko i Mirela Holy, uz moderaciju Ive Karabatić.

Pulskoj publici Mladen ju je predstavio u sklopu programa Zelena knjižnica. Domazet i Medak knjigu su uz predavanje o odrastu predstavili i u martu 2019. na Sveučilištu u Zadru.

DIGITALNI ODRAST I POSTDIGITALNA DOBRA

U suradnji smo s Multimedijalnim institutom 2019. objavili studiju Marija Hiberta „Digitalni odrast i postdigitalna dobra: kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje“.

Hibert bavljenjem neistraženom bibliotečkom kulturom i njenom slabo poznatom progressivnom povijesti zagovara upravo kritičko bibliotekarstvo, koje „informirano agitira“ protiv kapitalističkih institucija vlasništva te za obnovu političkog suvereniteta zajednica kroz postdigitalnu medijsku ekologiju. Želja je knjige dati političko-ekološkom vokabularu novu perspektivu, kojom se društvena uloga bibliotečke i informacijske znanosti repolitizira u kontekstu algoritamske kulture digitalnog doba.

Publikacija je u Sarajevu predstavljena 15. marta 2019., dok je promocija u Zagrebu održana 19. marta u Booksu. Uz autora su u Zagrebu govorili Aleksandra Pikić, Boris Bosančić, Petar Jandrić, Vedran Horvat i Tomislav Medak.

Umrežavanje
gostovanja

2018.

2018./2019.

I u 2018. i 2019. godini IPE-ov je tim sudjelovao na brojnim lokalnim i međunarodnim konferencijama, radionicama, okruglim stolovima, strateškim sastancima i drugim događajima te govorničkim i zagovaračkim aktivnostima koji nas umrežuju s akademskim i aktivističkim krugovima, a ovdje izdvajamo najvažnije.

Februar 2018.

Mladen Domazet u februaru je putovao na Filipine, na konferenciju Asia – Europe People's Forum (AEPF) u Manili. Konferencija se bavila različitim aspektima javnih usluga, a Mladen je držao izlaganje o IPE-ovom radu u polju demokratizacije javnih usluga.

Mart 2018.

U martu se u Ateni održao Progressive forum na kojem je Vedran Horvat sudjelovao na poziv organizatora. Forum je okupio progresivne političke grupacije iz desetak zemalja Europe s ciljem pronalaska točaka što tješnje suradnje uoči europarlamentarnih izbora u maju 2019. godine.

Vedran je sudjelovao u panelu „Ideas in Action for Changing Europe”, koji je uključio lijeve, socijalističke i zelene think tankove i institute, i govorio o potrebi postavljanja programa koji će biti disruptivan spram postojećeg ekonomskog modela i rastuće političke autoritarnosti te u svojim zahtjevima za radikalnom demokratizacijom koristiti ideje i iskustva društvenih pokreta.

April 2018.

Mladen Domazet u aprilu je bio na International PPE Conference –The Philosophy, Politics and Economics of Growth and Degrowth, u Wittenu gdje je održao uvodno plenarno predavanje u teme konferencije naslovljeno „How the West Was Won and Where it Got Us: Degrowth in the 21st Century”. U drugom dijelu mjeseca posjetio je Sarajevo radi nastavka IPE-ove višegodišnje suradnje s ERMA-om (European Regional Master in Democracy and Human Rights in South East Europe) i predavao o odrastu.

Maj 2018.

U maju se u organizaciji Zelene energetske zadruge, a uz IPE-ovo partnerstvo, na Visu održala konferencija Dobra energija, koja se bavila modelima participacije lokalne zajednica i građana u vlasništvu instalacija obnovljive energije, razvojem energetskih zadruga u Hrvatskoj i regiji, razvojem energetski nezavisnih zajednica, modelima upravljanja energijom kao javnim dobrom te borbom protiv energetskog siromaštva. Tomislav Tomašević i Vedran Horvat govorili su na panelu „Energija kao javno dobro” kao diskutant i moderator.

Krajem mjeseca Vedran je u Zagrebu sudjelovao na WB-MINET konferenciji „A Search for That Special Place under the Sun in Modern Europe: Migration in the Twenty First Century” kao izlagač na panelu „Responses to Refugees and Asylum Seekers on the Balkan Route: What Needs to Change?”.

Juni 2018.

Početkom juna Lana Pukanić sudjelovala je na trodnevnoj edukaciji „Education for Europe – Building Capacities Towards and Beyond 2019” u organizaciji Green European Foundationa te na jednodnevnoj komunikacijskoj radionici „Art of Protest” u Beogradu.

⚡ New Politics u Tbilisiju

⚡ Nikolina Rajković u Tbilisiju

⚡ Vedran Horvat u Ateni

⚡ Mladen Domazet u Tutzingu

⚡ Lana Pukanić u Bruxellesu

⚡ Dobra energija na Visu

2018.

Vedran Horvat govorio je na panelu o okolišu, nejednakosti i porezu na AEPF-inoj konferenciji „Social Justice Cluster” u Barceloni.

Tomislav Tomašević bio je na 28. INURA konferenciji u Varšavi kao član INURA-e, ali i predstavnik organizacijskog tima IPE-a i Prava na grad za INURA konferenciju u Zagrebu 2019.

Juli 2018.

Mladen Domazet proveo je srpanj na studijskom putovanju SAD-om s Brankom Ančićem, tijekom kojeg je obavio niz aktivnosti povezanih s projektom SUPER DONUT. Na partnerskom Sveučilištu Furman u Greenvilleu, uz nekoliko sastanaka, održali su javno predavanje i istraživački seminar. Osim toga su u Detroitu, Washingtonu i New Yorku posjetili akademske institucije, organizacije civilnog društva, sindikate i druge organizacije, uključujući Democracy Collaborative, Boggs Center, Trade Unions for Energy Democracy, American Anthropological Association i Sveučilište Chatam. Mladen je bio i na više sastanaka sa srodnim američkim organizacijama kako bi im predstavio IPE-ov rad i omogućio buduću transatlantsku suradnju. Branko i Mladen osim toga su sudjelovali na ISA World Congress of Sociology u Torontu.

Nakon ture Amerikom, a netom prije Zelene akademije krajem kolovoza, Mladen je sudjelovao na 6. Međunarodnoj konferenciji o odrastu u Malmöu. S Lilian Pungas, Giacomom D'Alisom i Marijom Brajić Vuković održao je posebnu akademsku sesiju „Backward’ common senses from the European semi-periphery – challenging degrowth of the core?“.

Septembar 2018.

U septembru su u Bruxellesu Mladen Domazet, Vedran Horvat i Oxana Lopatina sudjelovali na konferenciji Post-Growth 2018, na kojoj se odrast prvi put pokušao nametnuti Europskom parlamentu kao tema, a inicijatori konferencije bili su parlamentarni zastupnici iz pet političkih grupacija. Dan prije konferencije objavljeno je otvoreno pismo više od 200 svjetskih i europskih znanstvenika, uključujući Mladena Domazeta, kojim se od EU zahtijeva odustajanje od fiksacije na (ekonomski) rast.

Oktobar 2018.

Nikolina Rajković i Vedran Horvat u oktobru su bili u Tbilisiju na radionici u organizaciji The New Politics Platform, čiji je IPE partner. Ideja događaja bila je povezati aktivistice i akademike iz postsocijalističkih zemalja u raspravi o trenutnoj transformaciji regije. Nikolina je bila i govornica na panelu „The Commons and the Solidarity Economy in South/East Europe“.

U istom je mjesecu Tomislav Tomašević putovao na studijsko putovanje u SAD u sklopu projekta DKU. Uz druge projektne aktivnosti, na City University of New York održao je predavanje o političkoj ekologiji studentima poslijediplomskog studija.

Oktobar je bio posebno aktivan i za Mladena Domazeta. Početkom mjeseca održao je plenarno predavanje na konferenciji posvećenoj zaštiti okoliša u jugoistočnoj Europi koja je bila dio 57. Internationale Hochschulwoche u Tutzingu. U sklopu programa Zelena knjižnica u Puli predstavio je IPE-ov i Frakturin prijevod „Fosilnog kapitala“ Andreasa Malma te na kraju mjeseca govorio o odrastu na godišnjoj konferenciji Akademije za politički razvoj u Rijeci.

2018.

Novembar 2018.

Vedran Horvat i Nikolina Rajković putovali su u Beč u novembru kako bi sudjelovali na strateškom sastanku i radionici za europske društvene pokrete „Beyond plan A, B and C – For new approaches towards the EU and beyond” u organizaciji Attak Austria. Mladen Domazet u isto je vrijeme održao plenarno predavanje na 1. međunarodnoj konferenciji o zelenim knjižnicama Let's Go Green! u Zagrebu.

Decembar 2018.

Mladen je 2018. zaključio decembarskim predavanjem o odrastu u sklopu beogradskih Studija zajedničkog, programa platforme za teoriju i praksu zajedničkih dobara zajedničko.org.

2019.

Mart 2019.

Na prvi dan marta Andro Rilović kao IPE-ov je istraživački suradnik održao predavanje o odrastu i anarhizmu u [A] Infoshopu Autonomnog kulturnog centra Metelkova u Ljubljani. Predavanje su organizirali [A] Infoshop i Zadruga Urbana. Tema je Andrina istraživanja upravo pitanje kako pojačati svijest o zajedničkim korijenima anarhizma i odrasta te koji bi bili praktični i teorijski ishodi jačanja njihove razmjene.

Sredinom marta Mladen Domazet i Tomislav Medak gostovali su na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zadru. U predavanju „Odrast – trezvena vizija ograničenja globalnog zatopljenja na 1,5 °C” dali su uvod u teoriju odrasta te predstavili prijevod „Fosilnog kapitala” Andreasa Malma, za koji su zajedno napisali pogовор.

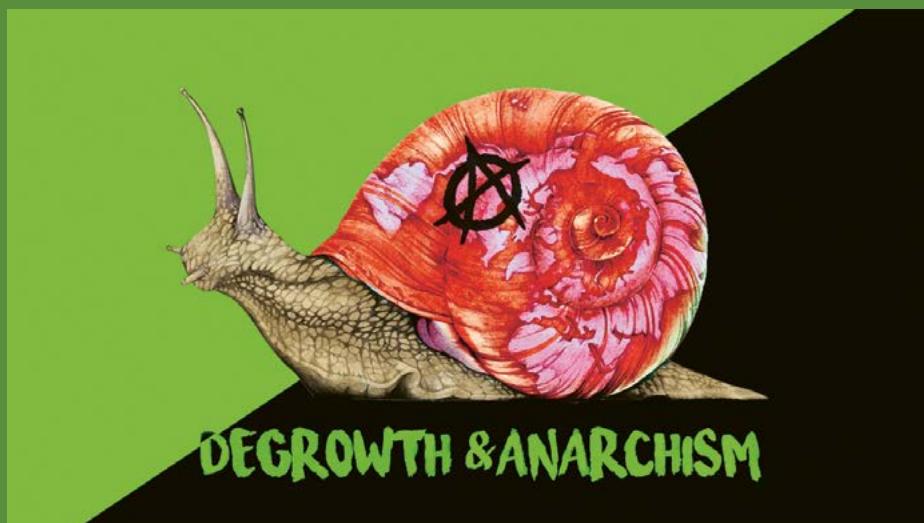
Nikolina Rajković i Vedran Horvat putovali su u Bruxelles na radni sastanak o energetskoj demokraciji u organizaciji Transnacionalnog instituta (TNI). Na sastanku se raspravljalo o problemima sadašnjih europskih energetskih politika i njihovim socijalnim i ekološkim aspektima, različitim pristupima energetskoj demokraciji te zajedničkoj strategiji za budućnost.

Mladen Domazet april je započeo predavanjima na ERMA-i, a ove je godine u sklopu tog Master programa prvi put i mentorirao dva studentska rada.

April 2019.

U isto vrijeme Vedran Horvat putovao je u Brazil. U mjestu Itaipava u blizini Rio de Janeira održao se trodnevni simpozij „Systemic Alternatives” na kojem je više od 50 sudionika analiziralo nove globalne trendove, jačalo mogućnosti za radikalnu sistemsku promjenu te strateški mislio o alternativama. Vedran je istaknuo da će svaka dubinska energetska tranzicija morati potkopati kapitalističke modele rasta.

⚡ Predavanje Andre Rilovića

⚡ Mladen Domazet u Rijeci

⚡ Mladen Domazet u Wittenu

⚡ Vedran Horvat u Brazilu

⚡ Tomislav Tomašević u Gruziji

⚡ Dobra energija u Zagrebu

⚡ Oxana Lopatina, Mladen Domazet i Charlie Lott u Ljubljani

⚡ Vedran Horvat u Beogradu

⚡ Prvi Sarajevo Pride

⚡ Vedran Horvat, Clara Dallaire-Fortier i Lana Pukanić u Sarajevu

2019.

Maj 2019.

Krajem maja u Zagrebu se održala konferencija „Dobra energija i ekonomija”, koju su organizirali Zelena energetska zadruga, ZMAG, REScoop.eu (European federation of renewable energy cooperatives) i Ripess Europe. IPE je kao od jedan od partnera pomogao u organizaciji okruglog stola o energetskoj remunicipalizaciji, u kojem su sudjelovali stručnjaci iz mPower projektnog konzorcija. Vedran Horvat osim toga je moderirao panel raspravu „Suradnja između lokalnih vlasti i članica REScoop-a vidljiva je iz perspektive EU-a i Balkana”.

Junij 2019.

Početkom juna Vedran Horvat je na poziv Beogradskog fonda za političku izuzetnost govorio na konferenciji „10 godina rada Zelene poslaničke grupe”. U Narodnoj skupštini Republike Srbije održao je plenarno predavanje „Environment and climate change—the view from Europe”.

Tek par dana poslije, u Beograd je na međunarodnu konferenciju „Fearless Cities“ u organizaciji inicijative Ne davimo Beograd stigla IPE-ova delegacija u sastavu Jelena Miloš, Andro Rilović i Nikolina Rajković. Jelena je bila jedna od govornica na okruglom stolu o feminizaciji politike.

U Ljubljani je EnaBanda/Ekonomija dolga održala međunarodni seminar „Let's Talk: Debt meets Degrowth”, u kojem su sudjelovali i o dugu i odrastu govorili IPE-ovi predstavnici Mladen Domazet, Oxana Lopatina i Charlie Lott.

Mladen Domazet u junu je u Bonnu sudjelovao na velikoj konferenciji o klimatskim promjenama u organizaciji Sekretarijata UNFCC-a.

Juli 2019.

Početkom jula Mladen je bio na konferenciji „Environmental Justice 2019: Transformative Connections“ na Sveučilištu East Anglia u Norwichu, gdje je održao izlaganje „Complementarity between the EJ movement and degrowth on the European semi-periphery: an empirical study” i predstavio svoje istraživanje s Brankom Ančićem.

Tomislav Tomašević u julu je bio u Gruziji na petoj Zelenoj akademiji u organizaciji ureda Heinrich Böll Stiftunga u Tbilisiju. U sklopu Akademije Tomislav je održao predavanje o teoriji zajedničkih dobara i nekim regionalnim borbama za zajednička dobra.

Septembar 2019.

Prvog vikenda u septembru Clara Léa Dallaire-Fortier, Vedran Horvat i Lana Pukanić bili su u Sarajevu na proslavi 20. godišnjice ureda Heinrich Böll Stiftunga u Sarajevu te podržali prvi BiH Pride.

Oktobar 2019.

Vedran Horvat u oktobru je u pulskoj Sveučilišnoj knjižnici održao predavanje „Zelena politika – od aktivizma do institucija i nazad” u sklopu projekta Zelena knjižnica. U predavanju je dao pregled razvoja zelene politike u Europi u zadnjih pola stoljeća i opisati kako su zelene ideje nalazile put i mjesto u polju „političkog”.

⚡ Mladen Domazet u Helsinkiju

⚡ Mladen Domazet u Helsinkiju

⚡ Mladen Domazet na COP25

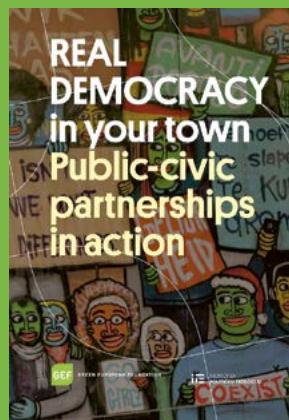

⚡ Radical Realism for Climate Justice

⚡ Potpis pod foto

Radical Realism for Climate
Justice

⚡ REAL DEMOCRACY in your
town: Public-civic partnerships
in action

2019.

Mladen Domazet sredinom je mjeseca u Bruxellesu kao predstavnik hrvatskog civilnog društva sudjelovao na javnom događanju „New EU goals and policies for sustainable development – Joint perspective of consumers and environmentalists” u organizaciji Europskog gospodarskog i socijalnog odbora. Mladen je govorio o odrastu te predstavio IPE-ove krafne i istraživanje o stavovima o odrastu i klimatskim promjenama u Hrvatskoj.

Krajem mjeseca Mladen je bio na konferenciji „Beyond Growth: Indicators and politics for people and planet” u Helsinkiju, koji je finska NGO platforma Fingo organizirala kao svoj glavni događaj tijekom finskog predsjedavanja Vijećem Europe. Govorio je na okruglom stolu „Beyond GDP Indicators – a way forward for the EU” i predstavio IPE-ovu odrastničku krafnu, tj. Degrowth Donut.

Novembar 2019.

Tomislav Tomašević u novembru je bio u Beču gdje je u sklopu Open Eyes Economy On Tour workshopa „Commons and commoning in the contemporary economy” govorio na okruglom stolu o zajedničkim dobrima, tržištu i državnoj moći. Također je sudjelovao u Jesenskom eko-seminaru Zelene akcije predavanjem „Ekologija, politika, ideologija”.

Mladen Domazet u Beču je održao javno predavanje na Institutu za političke znanosti University of Vienna te predstavio rezultate istraživanja o stavovima prema odrastu.

Vedran Horvat u Bruxellesu je sudjelovao na jednodnevnoj konferenciji „Cities as Places of Hope” koju je organizirao Green European Foundation. U predavanju „Municipal power” govorio je o energetskoj tranziciji na municipalnoj razini.

Decembar 2019.

Vedran Horvat i Nikolina Rajković u decembru su bili na dvodnevnoj konferenciji „The Future is Public: Democratic Ownership of the Economy” u organizaciji TNI-ja. Konferencija je povezala aktivistkinje, istraživačice, znanstvenike i sindikaliste s ciljem izgradnje boljih, demokratičnijih i inkluzivnijih javnih usluga. Nakon nje održao se i strateški sastanak na kojem je oko 65 sudionica predstavilo vlastite inicijative, identificiralo sinergije te raspravljalo o kolaborativnim projektima i kampanjama za budućnost.

Mladen Domazet godinu je zaključio sudjelovanjem na UN-ovoj klimatskoj konferenciji COP 25 u Madridu kao stručnjak u hrvatskoj delegaciji.

Publikacije

Što se tiče gostovanja u tuđim publikacijama, Mladen Domazet napisao je jedno od osam poglavlja u publikaciji Radical Realism for Climate Justice u izdanju Heinrich Böll Stiftunga. Njegov doprinos, naslovlen „Degrowth – A Sober Vision of Limiting Warming to 1.5 °C”, razlaže važnost odrasta za sprečavanje klimatske katastrofe. Osim toga, Mladen je napisao i predgovor knjizi Homo climaticum, zbirci klimatske fikcije koju su izdali Zelena akcija i Booksa.

Vedran Horvat za Green European Foundation napisao je publikaciju o javno-civilnim partnerstvima „REAL DEMOCRACY in your town: Public-civic partnerships in action”.

Fellowship

IPE-ov program Junior Research Fellowshipa mladim istraživačicama daje priliku da provedu 6 plaćenih mjeseci s nama i sudjeluju u IPE-ovom istraživačkom radu te pod mentorstvom Mladena Domazeta razviju vlastiti manji istraživački projekt.

OXANA LOPATINA
(2018.)

Oxana Lopatina bila je naša Junior Research Fellowica za 2018. godinu, te četvrta fellowica od pokretanja IPE-a. Oxana je sudjelovala u razvoju IPE-ovog istraživačkog projekta o indikatorima održivosti (SUPER DONUT). Paralelno je razvila vlastiti istraživački rad o povezanosti duga i utjecaja na okoliš u zemljama istočnoeuropejske periferije.

Oxana ima diplomu iz Međunarodnih odnosa s Moskovskog državnog sveučilišta Lomonosov te master iz Javne uprave sa Sveučilišta Robert Gordon u Škotskoj. Bavila se prevođenjem, radila za međunarodnu organizaciju za obnovljivu energiju International Center on Small Hydro Power (ICSHP) u Kini, za koje još radi kao konzultantica, te volontirala za organizaciju Less Meat Less Heat. Savjetnica je u Swarm Dynamics, neprofitnoj organizaciji koja kroz umjetnost stvara protunarativ dominantnim neoliberalnim ekonomijama temeljenima na rastu.

Trenutni Oxanini istraživački interesi kreću se u polju odrasta, u kojem je nastavila surađivati s IPE-om i nakon završetka fellowshipa u prosincu 2018.

CLARA LÉA DALLAIRE-FORTIER (2019.)

Clara Léa Dallaire-Fortier bila je IPE-ova Junior Research Fellowica za 2019. Kao i Oxana i Lilian Pungas prije nje, pod Mladenovim mentorstvom radila je na projektu SUPER DONUT. U sklopu svog fellowshipa, Clara je razvila regionalnu krafnu, fokusirajući se na izabrane regije u SAD-u, Francuskoj i Hrvatskoj. Zanima je može li se takvim sužavanjem fokusa krafna koristiti kao oruđe u osmišljavanju i procjenjivanju okolišnih politika koje vode prema pravednoj tranziciji.

Clara je ekonomistkinja koju zanimaju glasovi i perspektive koje mainstream ekonomska analiza obično ušutkava pa kroz lokalne i međunarodne inicijative poput Rethinking Economics zagovara novo promišljanje i demokratizaciju ekonomike.

Njeni istraživački interesi gravitiraju oko političke ekonomije, ekološke ekonomike, industrijalnih promjena i radnih odnosa. Imala je Master of Commerce sa Sveučilišta Witwatersrand u Johannesburgu te master iz ekonomske analize i politike sa Sveučilišta Sorbonne Paris Cité. U disertaciji, za koju je 2019. dobila nagradu Regional Studies Associationa, bavila se studijom zatvaranja rudnika u rudarskoj industriji Appalachije te pitanjem radne tranzicije.

GIACOMO D'ALISA (2017./2018.)

Giacomo D'Alisa bio je IPE-ov Senior Research Fellow u 2017. i 2018. godini. D'Alisa je ekološki ekonomist i politički ekolog. Zajedno s istaknutim društvenim znanstvenicima razvija agendu političke ekologije 'barcelonske škole' klimatske pravde i odrasta (Research and Degrowth Barcelona). U svom akademskom radu koristi kritički i inovativan pristup temeljen na ekološkoj ekonomiji, političkoj teoriji, integriranoj procjeni i urbanoj političkoj ekologiji, kako bi istražio promjene u obrascima društvenog metabolizma i klimatske nepravde koje mogu proizvesti.

inter
|

VALENTINE PORCHE, internica

Valentine Porche pridružila nam se u siječnju na internshipu u trajanju od sedam mjeseci. Glavni joj je posao bio rad na pripremi i organizaciji Zelene akademije, a uz Branka Ančića bila je i voditeljica modula o odrastu. Doprinijela je i radu na projektu SUPER DONUT.

Nakon preddiplomskog studija političkih znanosti i europskih studija na Sciences Po Lyon, Valentine je studirala sociologiju i međunarodne odnose na Sveučilištu Corvinus u Budimpešti, a onda se vratila na diplomski studij javne uprave i urbanih studija u Lyonu. Akademski su joj interes društva srednje, istočne i jugoistočne Europe, ekološka i društvena održivost te kritičko urbano planiranje.

Valentine se bavi i aktivizmom, a pogotovo je aktivna u mađarskim i francuskim krugovima odrasta. U Budimpešti je 2016. sudjelovala u organizaciji 5. Međunarodne konferencije o odrastu, na čemu je surađivala s Mladenom Domazetom i Vedranom Horvatom. Uz odrast je zanimaju zajednička dobra, urbani aktivizam i neformalno obrazovanje.

JENNY UFER, internica

Jenny Ufer studentica je političke znanosti i geografije na Sveučilištu Johann Wolfgang-Goethe University u gradu Frankfurt am Main. Glavni su joj interesi znanost o okolišu, odrast i postrazvojni studiji.

Tijekom svog dvomjesečnog posjeta Institutu, Jenny je radila s Clarom Dallaire-Fortier na razvoju regionalnih krafni za Hrvatsku.

SOPHIE BRENNAN, internica sa Sveučilišta Furman

Sophie Brennan bila je s nama u ljeto 2018. kao druga IPE-ova internica sa Sveučilišta Furman u Južnoj Karolini, SAD. IPE je ostvario suradnju sa Sveučilištem Furman kroz rad s dr. Brannonom Andersenom s Odsjeka za Zemlju i znanosti o okolišu.

Sophie je radila na prikupljanju podataka i izračunima u sklopu projekta SUPER DONUT, pod vodstvom Mladena Domazeta.

Nakon osam tjedana u Zagrebu, Sophie je počela posljednju godinu studija znanosti o održivosti na Furmanu, gdje je i kapetanica lacrosse momčadi.

CHARLIE LOTT, intern sa Sveučilišta Furman

Charlie Lott bio je naš intern sa Sveučilišta Furman u ljeto 2019. Charlie tamo studira ekonomiju i znanost o održivosti.

U sklopu internshipa Charlie je radio na računanju i opravdavanju indikatora u projektu SUPER DONUT te ranim pripremama za javno predstavljanje IPE-ovih odrastničkih krafni. O svojim je aktivnostima snimio i niz vlogova.

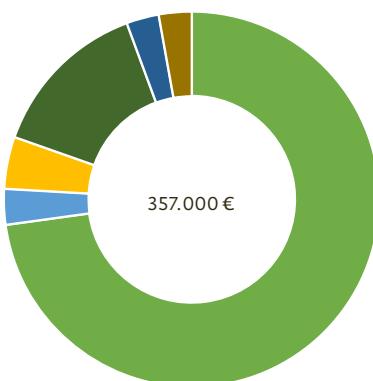
Charlie je ookretač i direktor Furmanovog video kanala i mnogo vremena provodi upravo snimajući i uređujući video materijal. Strastveni je igrač ultimativnog frizbija.

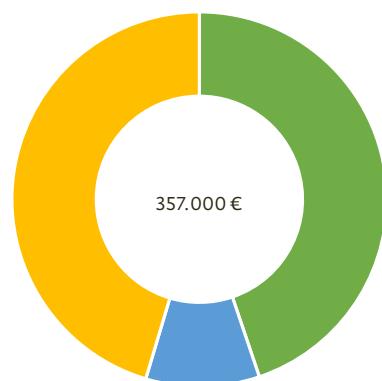
Finance

2018.

**STRUKTURA PRIHODA
PO IZVORIMA**

**STRUKTURA
RASHODA PO VRSTAMA
TROŠKOVA**

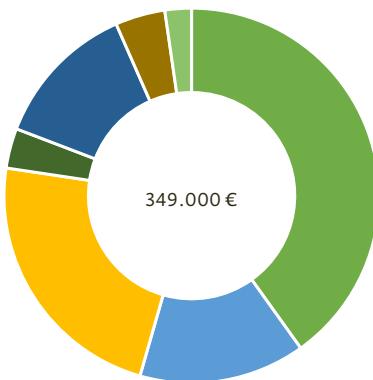

- HBS – 73 %
- EC 2020 mPOWER – 3 %
- GEF – 4 %
- OSIFE – 14 %
- DKU – 3 %
- VLASTITA – 3 %

- PLAĆE – 45 %
- REŽIJE I OSTALI TROŠKOVI – 10 %
- PROJEKTNE AKTIVNOSTI – 45 %

2019.

**STRUKTURA PRIHODA
PO IZVORIMA**

**STRUKTURA
RASHODA PO VRSTAMA
TROŠKOVA**

- HBS – 40 %
- EC 2020 mPOWER – 14 %
- CROCHET – 23 %
- GEF – 3 %
- OSIFE – 13 %
- DKU – 4 %
- VLASTITA – 2 %

- PLAĆE – 52 %
- REŽIJE I OSTALI TROŠKOVI – 10 %
- PROJEKTNE AKTIVNOSTI – 38 %

Partnerei

- ZELENA AKCIJA / FRIENDS OF THE EARTH CROATIA
- PRAVO NA GRAD / RIGHT TO THE CITY
- TRANSNATIONAL INSTITUTE
- FURMAN UNIVERSITY
- INSTITUT ZA DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA U ZAGREBU
- MULTIMEDIJALNI INSTITUT MAMA
- HEINRICH BÖLL STIFTUNG – URED U PRAGU
- UNIVERSITY OF GLASGOW
- CARBON CO-OP
- NETHOOD
- OPERACIJA GRAD
- ZELENA ISTRA
- SUBVERSIVE FESTIVAL
- ZMAG
- EUROPEAN MASTER'S PROGRAMME IN HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY
- FORUM ZA SLOBODU ODGOJA
- PREDSTAVNIŠTVO EUROPSKE KOMISIJE U HRVATSKOJ
- FRIEDRICH EBERT STIFTUNG, URED ZA HRVATSNU I SLOVENIJU
- ZELENA ENERGETSKA ZADRUGA
- GREEN EUROPEAN FOUNDATION
- FUNDACTION
- CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE
- FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI U ZAGREBU
- FOCUS
- ENA BANDA
- SUPPORT GROUP FOR INTERNATIONAL DEGROWTH CONFERENCES
- GRAD KOMIŽA
- BRID – BAZA ZA RADNIČKU INICIJATIVU I DEMOKRATIZACIJU
- SVEUČILIŠTE U ZADRU
- SVEUČILIŠTE U RIJECI
- HRVATSKI STUDIJI
- FRAKTURA
- SKRIPTA TV
- HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL
- EPSU – EUROPEAN PUBLIC SERVICE UNION
- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE
- PLATFORMA ZA DOBRU EKONOMIJU

Rad Instituta za političku
ekologiju omogućen je kroz
podršku Heinrich Böll Stiftunga.

Dio aktivnosti IPE-a omogućava i podrška Open Society Initiative for Europe.

INSTITUT ZA
POLITIČKU
EKOLOGIJU